جادوی قصه در تربیت کودک

در گفت‌وگو با تهیه کننده انیمیشن «ساعت پویا؛ راز صندوق» پشت‌صحنه تولید این مجموعه از چاپ سه‌بعدی چهره عروسک‌ها تا تجربه استاپ‌موشن را بررسی کرده‌ایم

زهرا عباسی
جام جم آنلاین

آبتین یغماییان، تهیه‌کننده انیمیشن سریالی «ساعت پویا؛ راز صندوق»، از تجربه‌های فنی این مجموعه، شیوه انتقال مفاهیم تربیتی به مخاطب کودک و اهمیت هماهنگی گروه در تولید استاپ‌موشن می‌گوید.

به گزارش جام جم آنلاین، در انیمیشن ساعت پویا؛ راز صندوق، یک ساعت جادویی به شخصیت اصلی اجازه می‌دهد به گذشته برگردد و اشتباهاتش را جبران کند. این ایده، مبنای داستانی مجموعه‌ای است که مفاهیم تربیتی را از مسیر تجربه‌های شخصیت اصلی پیش می‌برد. این اثر از تولیدات مرکز پویانمایی صبا در معاونت سیمای رسانه‌ملی است که در جشنواره فیلم کودک و نوجوان اصفهان، پروانه زرین بخش پویانمایی کوتاه را دریافت کرد.

این جایزه فرصتی برای گفت‌وگو با آبتین یغماییان، تهیه‌کننده مجموعه، درباره تجربه‌های گروه در تولید استاپ‌موشن فراهم کرد؛ از ترکیب عروسک‌های سه‌بعدی با اجزای دوبعدی چهره تا حفظ انسجام هنری در پروژه‌های چندساله و استفاده از موسیقی برای ارتباط بهتر با مخاطب کودک.

او در این گفت‌وگو همچنین از تجربه‌های پیشین مرکز پویانمایی صبا و ظرفیت جشنواره‌ها برای آشنایی کودکان با دنیای انیمیشن سخن می‌گوید.

وقتی اشتباه، بخشی از داستان می‌شود

یغماییان درباره شیوه انتقال مفاهیم تربیتی در ساعت پویا؛ راز صندوق توضیح می‌دهد: داستان این مجموعه بر امکان جبران اشتباه‌ها و انتخاب مسیر درست‌تر استوار است. ساعت جادویی به شخصیت اصلی اجازه می‌دهد به گذشته برگردد و تصمیم‌هایش را اصلاح کند. به این ترتیب، اشتباه در داستان فقط یک اتفاق نیست، بلکه فرصتی برای بازنگری در رفتار و انتخاب‌های شخصیت به شمار می‌رود.

به گفته او: مفاهیم تربیتی زمانی بهتر با مخاطب کودک ارتباط برقرار می‌کنند که در دل داستان و تجربه شخصیت‌ها قرار بگیرند. کودک از طریق همراهی با شخصیت اصلی، پیامد تصمیم‌های او را می‌بیند و فرصت پیدا می‌کند درباره رفتارها و انتخاب‌هایش فکر کند.تجربه تولید مجموعه‌هایی مانند «خانه ما» و «موزه» در مرکز پویانمایی صبا نیز در شکل‌گیری این نگاه مؤثر بوده است. یغماییان در این‌باره می‌گوید: موسیقی، تیتراژهای به‌یادماندنی و انتقال غیرمستقیم مفاهیم از طریق داستان، می‌توانند به ارتباط بهتر با کودکان کمک کنند. مجموعه «موزه» از جمله تجربیاتی برای گروه بود که توانست شناخت بیشتری از شیوه ارتباط کودکان با قصه، متن و مفاهیم آموزشی ایجاد کند.

او با اشاره به تغییر شیوه مصرف محتوای تصویری در میان کودکان توضیح می‌دهد: ارائه مستقیم مطالب آموزشی همیشه نمی‌تواند توجه بچه‌ها را حفظ کند. به همین دلیل، داستان و شخصیت‌ها باید در وهله نخست مخاطب را درگیر کنند. سرگرمی و آموزش در برنامه کودک می‌توانند در کنار یکدیگر قرار بگیرند؛ به شرط آن‌که سرگرم‌کنندگی به هدفی جدا از محتوای آموزشی تبدیل نشود.

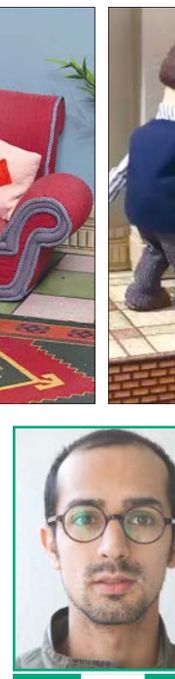

آبتین یغماییان: مفاهیم تربیتی زمانی بهتر با مخاطب کودک ارتباط برقرار می‌کنند که در دل داستان و تجربه شخصیت‌ها قرار بگیرند. کودک از طریق همراهی با شخصیت اصلی، پیامد تصمیم‌های او را می‌بیند و فرصت پیدا می‌کند درباره رفتارها و انتخاب‌هایش فکر کند

چهره عروسک‌ها چگونه جان می‌گیرد؟

یکی از ویژگی‌های فنی این مجموعه، استفاده از چاپ سه‌بعدی برای ساخت چهره عروسک‌هاست. یغماییان توضیح می‌دهد: در این شیوه، اجزای دوبعدی دهان با عروسک‌های سه‌بعدی ترکیب می‌شوند تا حالت‌هایی مانند شادی و ناراحتی بهتر نمایش داده شوند. هماهنگی این اجزا با حرکت و موقعیت شخصیت اهمیت زیادی دارد؛ زیرا بیان چهره باید با موقعیت داستانی و احساس شخصیت متناسب باشد.به گفته این تهیه‌کننده؛ رسیدن به نتیجه مطلوب در چنین پروژه‌ای به هماهنگی میان داستان، طراحی و اجرای فنی نیاز دارد. تجربه گروه در تولیدهای قبلی، در کنار به‌روزرسانی دانش فنی و بصری، به سازندگان کمک می‌کند امکانات تکنیک را بهتر بشناسند و از آن برای انتقال مؤثرتر مفاهیم به مخاطب کودک استفاده کنند.

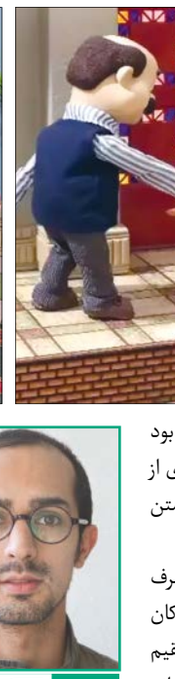

تولید چندساله و اهمیت هماهنگی گروه

در پروژه‌هایی که تولید آنها چند سال طول می‌کشد، حفظ یکپارچگی اثر اهمیت ویژه‌ای دارد؛ به‌خصوص زمانی که ترکیب اعضای گروه در طول مسیر تغییر می‌کند.

یغماییان با اشاره به این روند می‌گوید: در برخی پروژه‌ها بیش از ۵۰ هنرمند و متخصص در بخش‌های مختلف فعالیت می‌کنند و هماهنگی میان آنها از مرحله ایده و فیلمنامه تا طراحی بصری و اجرای نهایی، نقش مهمی در حفظ کیفیت اثر دارد.

او تأکید می‌کند: هر تکنیک پویانمایی زبان و الزامات خاص خود را دارد. برای نمونه، فیلمنامه‌ای که برای انیمیشن دوبعدی یا کات‌اوت نوشته شده، لزوما بدون تغییر برای استاپ‌موشن مناسب نیست. شوخی‌ها، روایت و طراحی صحنه باید با ویژگی‌های تکنیک انتخاب‌شده هماهنگ باشند. در مجموعه‌های سریالی نیز این هماهنگی باید از یک قسمت تا قسمت دیگر ادامه پیدا کند تا کیفیت و هویت بصری اثر حفظ شود.

یغماییان در تولید «ساعت پویا؛ راز صندوق» با آرش رازانی همکاری داشته است. او می‌گوید: اعضای گروه در جریان کار به‌تدریج با ویژگی‌ها و نیازهای استاپ‌موشن آشناتر شدند و امیدوارم این تجربه در پروژه‌های بعدی نیز ادامه پیدا کند. باید توجه داشت، انتقال تجربه میان اعضای گروه و آشنایی هنرمندان با شیوه‌های مختلف پویانمایی، برای تداوم تولید حرفه‌ای در این حوزه اهمیت دارد.

از ریتم موسیقی تا معرفی آن در فضای مجازی

تلویزیون امکان دسترسی خانواده‌ها در نقاط مختلف کشور به آثار کودک را فراهم می‌کند؛ در کنار آن، فضای مجازی نیز می‌تواند مسیر دیگری برای معرفی مجموعه‌ها باشد.

یغماییان در ادامه توضیح می‌دهد: مرکز پویانمایی صبا با استفاده از نظرسنجی‌ها و بازخوردهای کودکان، نقاط قوت آثار را بررسی می‌کند و نتایج را در اختیار گروه‌های تولید قرار می‌دهد. هر چند نماهنگ‌ها و قطعه‌های کوتاه برگرفته از یک مجموعه می‌توانند در فضای مجازی منتشر شوند و توجه کودکان را به اثر اصلی جلب کنند. باید دقت داشت، موسیقی در این میان فقط ابزاری برای معرفی مجموعه نیست، بلکه می‌تواند بخشی از روایت و انتقال مفاهیم نیز باشد.

یغماییان با اشاره به تولید فصل نهم «موزه» با موضوع استان‌های ایران می‌گوید: با استفاده از تجربیات کسب شده، در این فصل نیز از بخش‌های موسیقایی برای انتقال مفاهیم آموزشی استفاده می‌شود. چنین بخش‌هایی ضمن کمک به بیان موضوعات، ریتم برنامه را متنوع‌تر می‌کنند و می‌توانند در حفظ توجه مخاطب نقش داشته باشند.

تجربه‌های بین‌المللی و گسترش دانش تولید

یغماییان جشنواره‌ها و رویدادهای تخصصی را فرصتی برای تبادل تجربه میان هنرمندانی می‌داند که با شیوه‌های سنتی کار می‌کنند و گروه‌هایی که از فناوری‌های جدید، از جمله هوش مصنوعی، بهره می‌گیرند. به اعتقاد او رویدادهایی مانند دوسالانه پویانمایی و فعالیت‌های صنفی می‌توانند ارتباط میان این گروه‌ها را تقویت کنند و زمینه انتقال تجربه را فراهم آورند. او با اشاره به فعالیت برخی هنرمندان ایرانی در پروژه‌هایی که در کشورهای ترکیه و روسیه تولید می‌شوند، توضیح می‌دهد: این همکاری‌ها امکان آشنایی با روش‌های متفاوت تولید و شیوه کار گروه‌های حرفه‌ای را فراهم می‌کنند.

یغماییان امیدوار است تجربه و تخصص این هنرمندان بیش از پیش در تولیدات داخلی به کار گرفته شود و ارتباط میان تجربه‌های بین‌المللی و ظرفیت‌های پویانمایی ایران گسترش یابد.

جشنواره‌ای که می‌تواند مسیر شغلی یک کودک را تغییر دهد

این برگزیده پروانه زرین پویانمایی کوتاه جشنواره فیلم کودک، معتقد است آثار موفق می‌توانند از جنبه‌های مختلف، از ایده‌پردازی و روایت تا اجرا و ارتباط با مخاطب، بررسی شوند و برای تولیدهای بعدی تجربه به همراه داشته باشند. البته، موفقیت یک اثر به این معنا نیست که تکرار همان فرمول در کار بعدی نیز نتیجه مشابهی خواهد داشت؛ بلکه مرور تجربه‌های پیشین و شناخت بهتر شیوه روایت، اجرا و سلیقه مخاطب می‌تواند به افزایش دانش تولید کمک کند و زمینه گسترش مخاطبان پویانمایی را فراهم آورد.

یغماییان همچنین به تجربه برخی همکارانش در اصفهان اشاره می‌کند: برخی شرکت‌کنندگان فعلی جشنواره فیلم کودک، در کودکی و با تماشای آثار جشنواره به انیمیشن علاقه‌مند شدند و بعدها این علاقه را به مسیر شغلی خود پیوند زدند. از نگاه این تهیه‌کننده، جشنواره‌ها فقط محل نمایش آثار و اهدای جایزه نیستند؛ این رویدادها می‌توانند جرقه علاقه‌ای را در کودکان ایجاد کنند که سال‌ها بعد به انتخاب مسیر حرفه‌ای آنها منجر شود.

یادداشت

دکتر روح‌الله احمدزاده کرمانی | عضو هیأت علمی دانشگاه

حمایت از نخبگان ضرورتی برای تداوم پیشرفت ملی

هر موفقیت ملی، سرمایه اجتماعی تولید می‌کند. در نظریه‌های جامعه‌شناسی، سرمایه اجتماعی یکی از بنیادی‌ترین عناصر قوام و پایداری نظام اجتماعی به‌شمار می‌رود. زیرا به شکل‌گیری هویت ملی، ایجاد انگیزه جمعی و تقویت همبستگی ملی کمک می‌کند.

بر این اساس، موفقیت‌های ملی در حوزه‌های مختلف، از ورزش و علم گرفته تا فرهنگ، هنر و رسانه، همواره نقشی هویت‌ساز دارند و می‌توانند به افزایش سرمایه اجتماعی و تقویت انسجام اجتماعی و ملی منجر شوند. از این رو، پرداختن به این موفقیت‌ها اهمیت ویژه‌ای دارد.

رسانه‌ها نباید با موفقیت‌های ملی صرفا در حد یک خبر زمان‌مند و مکان‌مند برخورد کنند بلکه لازم است درباره این دستاوردها محتوای مستمر تولید و دست کم در یک بازه زمانی مشخص، خط رسانه‌ای پیوسته‌ای را دنبال کنند. چنین رویکردی می‌تواند اثربخشی این موفقیت‌ها را در تولید سرمایه اجتماعی به حداکثر برساند.

در عرصه بین‌المللی نیز شاهد هستیم که بسیاری از کشورهای غربی- به‌ویژه ایالات متحده و کشورهای اروپایی- برای توسعه علم و فناوری، نظام‌های رصد و پایش جهانی ایجاد کرده‌اند. این کشورها تلاش می‌کنند افرادی را که در حوزه‌های علمی، آموزشی، هنری و ورزشی به موفقیت دست می‌یابند، شناسایی و جذب کنند و ظرفیت‌های آنها را در مسیر توسعه ملی خود به‌کار بگیرند.

از این منظر می‌توان گفت بخشی از قدرت علمی، فناوری و فرهنگی کشورهای پیشرفته، بر بهره‌گیری از دستاوردها و استعدادهای سایر ملت‌ها استوار است. این کشورها با استفاده از سازوکارهایی همچون تامین مالی، اعطای بورسیه و فراهم کردن امتیازات ویژه، زمینه جذب دانشمندان، نخبگان و استعدادهای برجسته سایر کشورها را فراهم می‌کنند. به همین دلیل، بسیاری از اندیشمندان و دانشمندان فعال در ایالات متحده و دیگر کشورهای پیشرفته، از کشورهای شرقی یا سایر نقاط جهان آمده‌اند و توان علمی و تخصصی خود را در این کشورها به‌کار گرفته‌اند.

این مسأله ضرورت تدوین سیاست‌های ملی مؤثر در حوزه علم و فناوری و حمایت از نخبگان را بیش از پیش آشکار می‌کند. لازم است سیاست‌های کلان و دستورالعمل‌های مشخصی در این زمینه تدوین شود، به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد و به‌صورت جدی به اجرا درآید. بنابراین حمایت از نخبگان و تدوین سیاست‌های تشویقی برای حفظ سرمایه‌های انسانی کشور، از الزامات توسعه ملی است.

متن کامل را در جام‌جم آنلاین بخوانید

طراح: بیژن گورانی

جدول ۷۳۵۷

جدول عادی

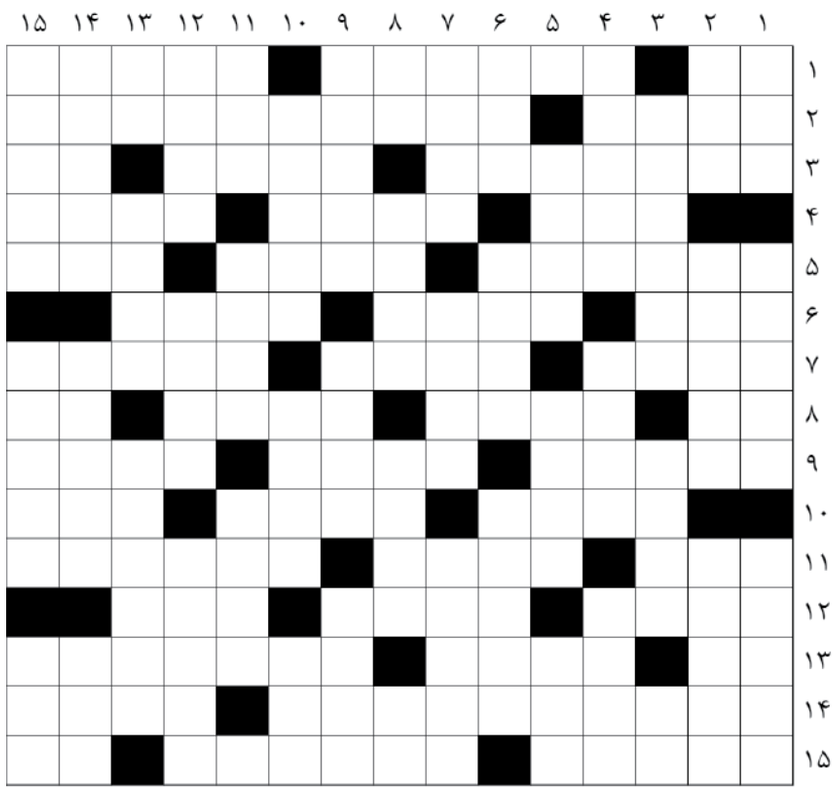

افقی: ۱) روحانی زرتشتی ـ اظهار ادب و احترام و فروتنی نزد کسی ـ زن سرخرو ۲) جایزه جهانی علمی ـ نوعی شناور برای دریاچه و دریا ۳) رونق و پیشرفت ـ شیرینی خامه‌ای لوله شده ـ اصل هر چیز ۴) وقت و زمان ـ بند چرمی ـ شکلی هندسی ۵) شوفر ـ شیرینی یزد ـ چاه جهنم ۶) گنجه لباس ـ سزاوارتر ـ قلزم ۷) سیاره زهره ـ درگذشته ـ نامطبوع و آزاردهنده ۸) چهارمن تبریز ـ یار همایون ـ جامه پشمی دستباف ـ E ۹) کدخدا ـ بالش ـ ذکر حاجیان در مراسم حج ۱۰) علامت تأیید پای نامه ـ نوعی بیسکویت سبک ـ ریگ نرم ۱۱) گذرگاه ـ از تیم‌های فوتبال باشگاهی ایتالیا ـ ترانه خواب کودک ۱۲) پاکیزگی ـ ماده آرایشی مژه‌ها ـ پایتخت اتریش ۱۳) خیس ـ همسر مرد ـ نگاه مخفیانه ۱۴) کنایه از گرفتاری که به گرفتاری پیشین اضافه شده است ـ طرحی برای فرش دستباف ایرانی ۱۵) برابر ـ کارکرده و کهنه ـ همگی.

عمودی: ۱) خلق و خو ـ شکستنی ورزشی ـ انتقام گیرنده ۲) قورباغه ـ ژاندارم قدیم ـ کاشته شده ۳) دارای بوی بسیار بد ـ صاحب شغل و مقام ـ به دنیا آوردن ۴) شهری در لرستان ـ شریک ـ پرسش ۵) هدیه دادن ـ گذشته ـ خط الرأس کوه ۶) پرهیزکار ـ فریاد شادی ـ رشته کوهی که آسیا را از اروپا جدا می‌کند ۷) برای بیان لزوم گفته می‌شود ـ سرزنش‌کننده ـ سرگردان ۸) جانشین او ـ بی‌حیا ـ تصور و خیال ـ استفراغ ۹) پدر فلسفه غرب ـ سه گوشه ـ ضرورت ۱۰) از سرداران ایرانی در روزگار کیقباد ـ شیرینی محبوب فرانسه و بلژیک ـ شهر ترمه ۱۱) زمان حاضر ـ فاصله بین دنیا و آخرت ـ شهری در استان کرمان ۱۲) منظم ـ از القاب امرای ترک ـ سخن گستاخانه ۱۳) ضمیری انگلیسی ـ پول چین ـ اندام تنفس ماهی ۱۴) علم اعداد ـ همیشگی ـ فرشته ۱۵) پست الکترونیک ـ درشت و تنومند ـ سال آذری.

جدول ویژه

افقی: ۱) لانه پرنده ـ یار دلیله ـ برای بهترشدن طعم غذا اضافه می‌شود ۲) پرواز کننده ـ نویسنده طولانی‌ترین رمان عنوان سران قبایل ۱۱) ریگ نرم ـ سرشار ـ دلخواه ۱۲) زمان آغازین ـ تجملی ـ ذکر جزئیات مطلبی ۱۳) آش ـ بالش ـ دختر امام علی(ع) ۱۴) مجموعه شعری سروده شمس لنگرودی ـ قوم حضرت موسی(ع) ۱۵) لقب رستم دستان ـ گلی آپارتمانی ـ چوب خوشبو.

عمودی: ۱) تشنگی ـ ترساندن ـ نام سه تن از پادشاهان اسکاتلند بود ۲) لوکس ـ بزرگواری ـ پارچه سفید روی لحاف ۳) تیم فوتبال توپچی‌ها ـ نوعی موسیقی سه ضربی کلاسیک ـ زمینه ۴) از هفت قلم آرایش قدیم ـ کلیسای قدیمی اصفهان ـ گوجه فرنگی ۵) لاغر ـ پسر گودرز در شاهنامه ـ قطار ۶) یاری دهنده ـ قیام ـ کشور ۷) فراموشکار ـ پاکی از گناه ـ از تنقلات ترش مزه ۸) طرف ـ از مرکبات ـ داستانی کوتاه از اشتفان تسوایگ ـ مذکر ۹) میمون آدم‌نما ـ محترم ـ نوعی نخل ۱۰) بی‌بندوبار ـ خواب خوش ـ از وسایل تمرینی ورزش‌های رزمی ۱۱) از اسباب تدخین ـ رمانی نوشته ایوان تورگنیف ـ سوغات بیرجند ۱۲) خشنود کردن ـ از القاب حضرت فاطمه(س) ـ جایزه معتبر شعبده‌بازی ۱۳) شب روستایی ـ ترتیزک ـ بایکدیگر بحث کردن ۱۴) زنان عرب ـ آلوده به ننگ ـ پول کره شمالی ۱۵) بی‌نظیر ـ بدزبانی ـ یاری.

حل جدول عادی ۷۳۵۶

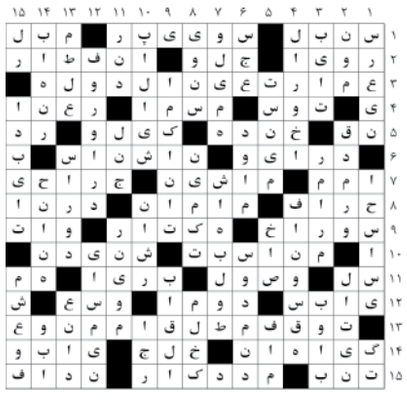

حل جدول ویژه ۷۳۵۶

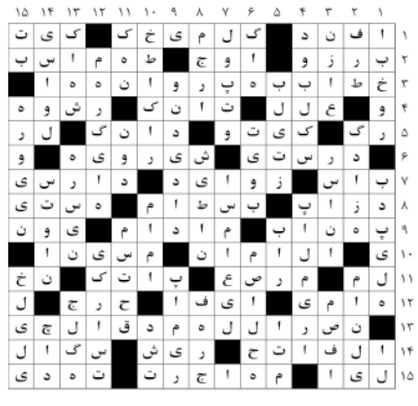

حل سودوکو ۵۲۳۱

۷	۹	۳	۵	۱	۴	۸	۶	۲
۵	۲	۶	۸	۳	۷	۹	۱	۴
۸	۱	۴	۲	۶	۹	۳	۷	۵
۹	۷	۲	۱	۵	۶	۴	۸	۳
۶	۸	۵	۷	۴	۳	۲	۹	۱
۴	۳	۱	۹	۲	۸	۷	۵	۶
۳	۵	۹	۴	۷	۱	۶	۲	۸
۲	۶	۸	۳	۹	۵	۱	۴	۷
۱	۴	۷	۶	۸	۲	۵	۳	۹

۲	۳	۹	۷	۶	۴	۱	۵	۸
۱	۴	۶	۳	۸	۵	۲	۷	۹
۸	۵	۷	۹	۲	۱	۴	۶	۳
۹	۱	۴	۶	۷	۳	۸	۲	۵
۵	۷	۲	۸	۴	۹	۳	۱	۶
۶	۸	۳	۱	۵	۲	۷	۹	۴
۴	۳	۱	۲	۹	۸	۶	۷	۵
۷	۹	۵	۴	۳	۶	۱	۸	۲
۳	۶	۸	۵	۱	۷	۹	۴	۱

۹	۶	۱	۸	۲	۵	۴	۳	۷
۲	۴	۵	۳	۹	۷	۸	۱	۶
۳	۷	۸	۴	۶	۱	۲	۹	۵
۶	۳	۹	۷	۵	۲	۴	۸	۱
۵	۸	۷	۱	۴	۶	۹	۲	۳
۱	۲	۴	۹	۸	۳	۵	۶	۷
۷	۵	۶	۲	۳	۹	۱	۴	۸
۴	۹	۳	۶	۱	۸	۷	۵	۲
۸	۱	۲	۵	۷	۴	۶	۳	۹

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد.
همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

سودوکو ۵۲۳۲

		۶	۱		۹	۵		
	۳			۴			۸	
۴								۹
۵								۴
	۱					۲		
۶							۳	
۲							۵	
	۶			۸		۷		
		۵	۶		۴	۹		

		۲	۵		۹	۶		
	۴			۳			۸	
۹								۱
۲								۹
	۷						۵	
۱								۶
۴						۸		۵
		۱	۲		۴	۷		
		۸	۹		۷	۳		

		۲	۵		۹	۶		
	۴			۳			۸	
۹								۱
۲								۹
	۷						۵	
۱								۶
۴						۸		۵
		۱	۲		۴	۷		
		۸	۹		۷	۳		

		۷	۹		۳	۶		
	۴			۵			۱	
۶								۳
۹								۷
	۸			۳			۴	
۱								۲
۸							۵	
	۳			۲		۴		
		۹	۵		۸	۷		